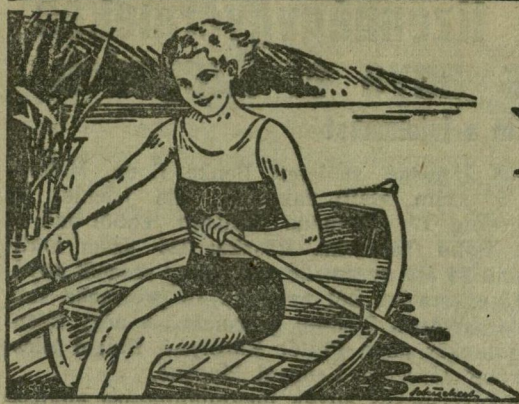

Napbarnított, egészséges lesz

a bőre, ha lég- és napiürdők előtt

NIVEA-CREME

dörzsöli be a testét. Borus ég esetén is, mert a szél és a levegő maga is barnít. A testnek azonban közvetlen napsugárzás esetében száraznak kell lennie! És előbb jól be kell dörzsölnie Nivea-krémmel! Ezzel csökkenti a fájdalmas leégés veszélyét. Az eucerit, amely a Nivea-krém sajátos alkotórésze, lehetővé teszi, hogy a krém könnyen beivódjék a bőrbe. Csak a jól felszívódott Nivea-krém fejti ki védő hatását.

MINDENOTT KAPHATÓ!

Dobozonként P — 50-től P 2.20-ig. Tubusonként P 1-től P 1.60-ig

P. Beiersdorf & Co. A. G. magyarországi vezérképviselete, Budapest, V., Rudolf-rakpart 10.

Bécsi pillanatfelvételek

Bécs város lakásügyi politikája

Amikor Bécs város hatósága a város lakásügyi politikáját megállapította és annak mikénti keresztülvitelét elhatározta, sokan voltak, akik azt vitatták, hogy vajjon nem helyesebb lenne-e, ha Bécs városa nem bérházakat, hanem ezek helyett kertes magánházakat építené. Különösen akkor merült fel ez a gondolat, amikor a város az első 25.000 lakás építését elhatározta. Nem lévén még kipróbálva a város építkezési politikájának helyessége, így természetes, hogy több terv merült fel és ezek között is legerősebb volt az, mely »Kertváros« létesítése mellett kardoskodott. E tetszetősnek látszó megoldási módnak azonban határt szabott az élet reális követelményeinek észszerű felismerése, de az emberi akaratnak korlátot állító lehetőség is.

Bécs városa a béke megkötése óta produktumainak értékesítéséért nehéz küzdelmet folytat. Emellett a meglevő ipari vállalatok csak részleges üzemeltetést tartanak fenn, új iparvállalatok létesítése, avagy meglevő iparvállalatok áthelyezése — pénz hiányában — számba alig jöhet és jöhetett.

A fogyasztóközönségnek Bécsről távoleső kertvárosba való telepítése csak rontotta volna a bécsi piacot, melynek amúgy is minden fogyasztóra szüksége volt és van.

Felmerült az a gondolat is, hogy a lakásinségben »kerti elővárosok« létesítésével segítsenek. Ezt a tervet is megvitatották a reális számítás. Nevezetesen — számították a bécsiek — ha a szükséges úccával együtt a 25.000 család részére csupán 300 négyzetmétert számítanak is a kertes magánház létesítése céljából, úgy 7.500.000 négyzetméter, azaz 7 és fél négyzetkilométernyi üres területre lett volna szükség. Ily összefüggő üres ingatlan felett Bécs városa azidőben nem rendelkezett, azt az annak kisajátításához szükséges kisajátítási törvény hiányában meg sem szerezhetette. De, és itt jelentkezik a kertes megoldás legnagyobb akadály, de egyben Bécs városának bölcs és előre látó építkezési politikája is: a kertes megoldást a város csak úgy tudta volna megoldani, azt csak úgy tudta volna elképzelni, ha megteremti a kertváros közműveit is. Enélkül még csak nem is gondolt a lakásinségnek kertváros létesítésével történő megoldására. Kalkulációba vette tehát a gyűjtőcsatornák, vízvezeték, gáz- és villanyvilágítás bevezetésével felmerülő költségeit és számolt és számol a közlekedési eszközök létesítésével járó összegekkel is. E számítási műveletek megajtása után gondolt csak arra, hogy a lakásinségben esetleg kertvárosok létesítésével segítsen. Bécs város lakásügyi politikáját bevezető beszámolómban elején már jeleztem, hogy távol áll tőlem az a szándék, hogy a bécsi és szegedi viszonyokat egymással összehasonlítsam. Ha sehol máshol, azonban ehelyett nem tudom elhagyni az összehasonlítást, amikor arra gondolok, hogy Szeged városa minden előzetes terv és meggondolás nélkül engedte létesíteni az elővárosait és csak azután kezdett és sajnos kezd számolni ez elővárosok közüzemi szükségleteivel. Onkéntelenül is eszembe ölik néhai Balogh Károly tanácsnok megállapítása, aki határozottan ellene volt a lakásinség oly természetű megoldásának, amely a város különböző külterületi részein elővárosok létesítésében látta az egyetlen lehetőséget. Jól látszik napról-napra jobban igazolódik. Nemsokára a különböző elővárosok valósággal ellenségeivé válnak a belvárosi lakosságnak, amelyben közüzemek létesítése iránti törekvéseinek gátolói véli felismerni, holott nincs egyébről szó, mint szerencsétlen városi politikáról, amely — hogy kényelmesen rázza le magáról a lakáskeresőket — minden megoldás nélkül engedte létesíteni a különböző telepeket.

Minthogy a mindinkább növekvő lakásinség Bécs

város hatóságát sürgős beavatkozásra készítette, így kénytelen volt minden legkisebb kínálkozó telken, amely felett rendelkezett, vagy amelyet megtudott szerezni: az építkezést megkezdeni. Könnyebb-ségül szolgált, hogy a város területén lévő telkek közelében gyűjtőcsatornák, világítási és vízvezetési művek felett is rendelkezett, így tehát azok újbóli létesítése szükségtelenné vált. Szükségtelen volt e telkeken épült lakások részére a közlekedési eszközök megteremtése, iskolák, különböző hivatalok, vásárcsarnokok, tűzország létesítése is, mert hiszen ezek az intézmények a város területén mindenütt megtalálhatók voltak. Ahol azonban a város nagyobb ingatlanok felett rendelkezett, ott sok esetben létesített kertes telepítéseket és éppen azért teljesen nem adta fel a kertes telepítés eszméjét sem, csupán építési politikájának tengelyévé a kis lakású bérpaloták építését tette. A rendelkezésre álló kimutatások szerint, 1926. év végéig 3400 kertes telepes házat létesített Bécs városa, a város 16 külső részén.

Mindezek után önkéntelenül felmerül az a kérdés is, hogy Bécs városa tulajdonképpen miből építkezett. A már említett lakbérilletéket az 1923. évi január hó 20-án létesített lakóházépítési adótörvény hatályon kívül helyezte. Ennek célja kizárólag lakások építése volt. Ezt az adót úgy konstruálták, hogy annak nagysága az 1914 augusztus 1-én érvényben volt bérösszeghez igazodott. Nevezetesen a hatóság az ez időben érvényben volt bérösszegek átlagát megállapítva az első 600 koronáig terjedő összegnek háromszorosát tette a lakbéradó kiindulási alapjára. E két összeg szorzása a jelen esetben 180.00 koronát, vagyis 18 schilling lakbérfizetési adót eredményezett. Békében egy munkáslakás bére, átlagosan 30 korona volt havonta, illetve 360 korona évente. Az ilyen lakásra eső lakóházépítési adó 14 schilling 40 groschen egy évre, vagy 1 schilling 20 groschen egy hónapra.

A lakóházépítési-adót az első 600 korona után négyszázszoros szorzószámmal szorozzák. Így emelkedik lépcsőzetesen a lakóházépítési-adó és legmagasabb pontját a 6000-es szorzószámmal éri el oly esetben, ahol a lakás évi bére 30.000 aranykorona volt békében. Üzlethelyiségeknél ez a lépcsőzetes emelkedés 2000-es szorzószámmal éri el tetőpontját oly esetben, amikor az üzlethelyiség bére 20.000 aranykorona volt. A békebeli 6000 koronát meghaladó bérösszeghez egy változatlanul maradó 400 schilling évenkénti összeg járul az ily üzletet terhelő adón felül.

A bécsi lakóházépítési-adónak szociális jellegét a következő megállapítás világítja meg: Az 1926. évi számlálás szerint Bécsben 519.054 lakás és 89.143 üzlethelyiség volt, vagyis összesen 608.197 objektum. Ebből a számból 27.322 elesik különböző jogcímenek, mint pl. területenkivüliség, házfelügyelő lakása, iskolák, kórházak, stb., amelyeknek bérleti, illetve tulajdonosai lakóházépítési adót nem fizetnek. E szám leütése után marad 580.875 lakóházépítési-adó alá eső lakás, illetve üzlet. 1200 békebeli aranykoronát fizető lakás ez időben

440.959, üzlet pedig 57.162 volt. E két szám összege: 86 százaléka azoknak az objektumoknak, melyek adókötelesek. A lakóházépítési-adóban ezek csupán 23.548 százalékkal vesznek részt. Ezzel ellentétben a 10.000 aranykorona békebeli összeget fizető lakóházak száma, az üzlethelyiségeknek pedig 2787. E két szám összegezése valamivel több, mint 12 százalékot eredményezi az adó alá eső objektumoknak. Az adó azonban, amelyet e két minőségű legértékesebb objektum fizet 41.645 százalékot tesz ki.

Ezekkel a megállapításokkal fejezem be bécsi tapasztalataim beszámolóját, már tudnillik azokat, amelyekről beszámolni lehet és érdemes.

Nem az én feladatomban annak megállapítása, hogy helyes-e, célszerű-e Bécs város politikája. Mindenesetre tény, hogy Bécs városában akadtak férfiak, akik nehéz időben nem vesztették el a fejüket és a szívüket. Akkor is arra gondoltak, hogy a lakosságnak életet adó levegőt, világosságot nyújtásának, hogy igyekezzenek azt a proletár-sorból kiemelni és megfelelő életkörülmények közé juttatni.

Bizonyos az is, hogy nyugodt lelkiismerettel viselheti egyik-másik ház, amelyet Bécs városa épített, azt a felrást, melyet visel:

»Gemeinsinn erschuf dieses Haus,
Gemeinsinn bot die Stärke,
Gemeinsinn hält es nett und rein,
Gemeinsinn krönt die Werke.«

Dr. Landesberg Jenő.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett jó férjem, illetve édesapánk

Ökrös János

hosszu és kinos szenvedés után f. hó 8-án, 49 éves korában elhunyt. Drága halottunkat 10-én d. n. 2 órakor kísérik örök nyugalomra a Molnár uca 26. sz. gyászszobából.

214

A gyászoló család.

Özv. Rosenberg Zsigmondné szül. Spiegel Julia fájdalomtól mélyen lesújtva tudatja az egész rokonság nevében is, hogy hön szeretett férje

Rosenberg Zsigmond

nyug. vasúti főfelügyelő

áldásos és munkás életének 80-ik, házasságának 54-ik évében Bledben, folyó hó 7-én, hirtelen elhunyt.

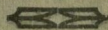
Drága halottunk földi maradványait Budapestre szállítjuk és a farkasréti izr. temetőben örök nyugalomra helyezzük.

Szeged—Budapest, 1930 augusztus 8.

M

PANNONIA SZÁLLÓ

BUDAPEST, VIII., RAKOCZI-UT 5.

Elsőrangú szálló. Az előkelő családok régi, jól ismert találkozóhelye a főváros központjában. A legmodernebb felszerelés és minden kényelem. Fürdők. Hideg és meleg folyóvíz minden szobában.

29

„MUSKÁTLI” KÉZIMUNKAIIPAR

Kölcsey uca 5. (Royal-szálló során.)

Kézimunkafonalak és anyagok dus választékban.

Saját gyártmányu előrajzolt és festett kézimunkák elsőrendű kivitelben.

66